

Obsah

Předmluva	V
Přehled použitých předpisů	XVII
Úvod	1
Kapitola I. Poplatníci daně z příjmů	3
1. Poplatníci s neomezenou daňovou povinností	3
2. Poplatníci s omezenou daňovou povinností	4
3. Zahraniční odborník – expert	5
Kapitola II. Základ daně z příjmů fyzických osob	6
1. Základ daně a dílčí základy daně	6
2. Základ daně pro účetní jednotky	8
3. Úprava hospodářského výsledku	9
4. Zálohy	9
5. Úprava základu daně při ukončení činnosti	10
Kapitola III. Účetní jednotky	12
1. Účetní soustava	12
2. Změna účetní soustavy	13
3. Změna účetní soustavy z hlediska základu daně	14
Kapitola IV. Příjmy zahrnované do základu daně	14
1. Nepeněžní příjem	14
2. Daň z přidané hodnoty	17
Kapitola V. Příjmy nezahrnované do základu daně	17
1. Příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně a příjmy osvobozené	17
2. Příjem z prodeje některých cenných papírů	18
3. Příjmy již zdaněné	18
4. Opravné položky, rezervy podle účetních předpisů	18
5. Likvidační zůstatek, vypořádací podíl	19
Kapitola VI. Příjmy, které nejsou předmětem daně	19
Kapitola VII. Příjmy osvobozené od daně	21
1. Příjmy z prodeje nemovitostí	21
2. Příjmy z prodeje věcí movitých	23
3. Přijaté náhrady	23
4. Příjmy z provozu malých vodních elektráren a jiných zařízení	24
5. Soutěže a slosování	24

6. Stipendia a podpory	25
7. Odstupné za uvolnění bytu	26
8. Restituce	26
9. Dávky sociálního a zdravotního pojištění	26
10. Převod práv a účastí	27
11. Příjmy z prodeje cenných papírů	28
12. Dotace	29
13. Příjmy z úroků z přeplatků	29
14. Další příjmy osvobozené od daně	30
15. Osvobození vázané na podmínku	30
16. Obchodní majetek	31
Kapitola VIII. Daňová ztráta	31
1. Ztráta před 1. lednem 1993	32
2. Zahrnutí ztráty do základu daně u společníků v. o. s. a komplementářů k. s.	32
3. Odpočet ztráty	33
4. Přenos ztráty na jiné osoby	34
Kapitola IX. Časové rozlišení příjmů a výdajů u poplatníků neúčtujících v soustavě podvojného účetnictví	34
1. Příjmy ze závislé činnosti	35
Kapitola X. Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	37
1. Druhy příjmů ze závislé činnosti	37
2. Nepeněžní příjem	38
3. Příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně	38
4. Příjmy, které nejsou předmětem daně	39
A. Paušální náhrady	40
B. Náhrady cestovních výdajů	41
C. Osobní ochranné pracovní prostředky	42
D. Jednotné pracovní oblečení poskytované zaměstnancům	45
E. Částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele	45
F. Náhrada za opotřebení vlastního náradí	46
5. Příjmy osvobozené	47
A. Účast na školení nebo studiu	49
B. Stravování	51
C. Nepeněžní plnění	51
D. Činnosti vykonávané ve stálé provozovně	52
E. Hodnota nepeněžních darů	52
F. Hodnota přechodného ubytování	53
G. Poskytování bezúročných půjček	55
H. Odstupné a pojistné	56
6. Stálá provozovna	57
7. Funkční požitky	61
8. Dílčí základ daně	61
9. Odměny členů volebních komisí	61
10. Příjmy ze zahraničí	63

11. Vybírání a placení daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků	63
12. Záloha ze zdanitelné mzdy zúčtované nebo vyplacené za kalendářní měsíc v r. 1995	64
13. Záloha ze zdanitelné mzdy zúčtované nebo vyplacené za kalendářní měsíc v r. 1996	64
Kapitola XI. Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti	65
1. Příjmy z podnikání	65
2. Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti	66
A. Příjmy z umělecké činnosti	66
B. Povolení, registrace nebo jiný souhlas k činnosti	68
3. Příjmy z pronájmu, prodeje cenných papírů a příjmy spolupracujících osob	68
4. Dílčí základ daně	68
5. Příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu a televize	69
6. Paušální výdaje	69
7. Pojistné a cestovné společníků v. o. s. a komplementářů k. s.	71
8. Daňové výdaje před zahájením činnosti	72
9. Bezpodílové spoluvlastnictví	73
Kapitola XII. Příjem účastníka sdružení, které není právníkou osobou	81
1. Rozdělení příjmů a výdajů	81
2. Účtování ve sdružení	82
3. Odpisování investičního majetku ve sdružení	82
4. Ukončení činnosti ve sdružení	84
5. Smlouva o sdružení mezi manžely	84
6. Vzor smlouvy o sdružení	94
Kapitola XIII. Příjmy z kapitálového majetku	97
1. Dividendy, úroky	97
2. Podíly na zisku tichého společníka	97
3. Výnosy z vkladů	98
4. Výnosy z vkladů na vkladních listech	98
5. Penzijní připojištění	98
6. Plnění z pojištění pro případ dožití určitého věku	98
7. Výnosy z úvěrů a půjček	99
8. Úroky z vkladů obyvatelstva	99
9. Diskontní částky směnec	100
10. Rozdíl mezi vyplácenou a prodejní hodnotou cenného papíru	100
A. Zaměstnanecké akcie	100
11. Předkupní právo na akcie	102
12. Vklady zaměstnanců	102
Kapitola XIV. Příjmy z pronájmu	102
1. Dílčí základ daně	103
2. Paušální výdaje z dosažených příjmů	103

3. Bezpodílové spoluvlastnictví	103
4. Způsob uplatňování výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů	103
5. Daňové výdaje před zahájením pronájmu	104
6. Nepeněžní příjmy	104
7. Odstupné poskytnuté za uvolnění bytu	105
8. Přijaté zálohy na služby při pronájmu	106
9. Příjmy z pronájmu dosažené na základě podnikatelské činnosti	106
10. Časové rozlišení příjmů a výdajů	107
11. Odpisování pronajímané nemovitosti	108
Kapitola XV. Ostatní příjmy	110
1. Příjmy z příležitostných činností a zemědělské výroby	110
2. Příjmy z převodu nemovitostí, věcí movitých a cenných papírů	111
3. Příjmy z prodeje na splátky	111
A. Nedokončená stavba	112
4. Příjmy z převodu účasti na obchodních společnostech a z převodu majetku	112
5. Příjmy ze zděděných práv	113
6. Výživné a důchody	113
7. Podíly na obchodních společnostech	114
8. Výhry a soutěže	114
A. Soutěž s omezeným okruhem soutěžících	115
9. Bezpodílové spoluvlastnictví	115
10. Dílčí základ daně	115
11. Jednotlivé druhy příjmu	116
12. Paušální výdaje z dosažených příjmů	116
Kapitola XVI. Výpočet příjmu spoluvlastníka	117
Kapitola XVII. Rozdělování příjmů dosažených za spolupráce manžela a ostatních členů domácnosti	118
1. Spolupráce manžela (manželky)	118
2. Spolupráce ostatních osob	119
3. Podmínky pro rozdělení příjmů a výdajů	120
Kapitola XVIII. Výpočet daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období	120
Kapitola XIX. Nezdánitelná část základu daně	123
1. Druhy nezdanitelných částí základu daně	123
A. Základní nezdanitelná položka	123
B. Nezdanitelná částka na vyživované děti	124
C. Odpočet na manžela nebo manželku	131
D. Odpočet při pobírání částečného invalidního důchodu	133
E. Odpočet při pobírání plného invalidního důchodu	133
F. Odpočet držitelů průkazu ZTP-P	134
G. Odpočet žáků a studentů	134
2. Poměrné krácení nezdanitelných částek	135

Kapitola XX. Dary jako nezdanitelná částka základu daně	136
1. Minimální a maximální výše daru	136
2. Uplatnění odpočtu hodnoty daru	137
3. Účtování o darech	137
4. Darovací smlouva	138
5. Postup na straně příjemce daru	138
Kapitola XXI. Odpočet 10 – 15% vstupní ceny investic	139
1. Výše odpočtu	139
2. Doba pro uplatnění odpočtu	140
3. Odpočet nelze podle § 34 odst. 5 uplatnit	141
4. Zánik nároku na odpočet	141
5. Odpočet u společníka v. o. s. a u komplementáře k. s.	142
Kapitola XXII. Sazba daně	143
Kapitola XXIII. Slevy na dani	143
1. Výpočet slevy	144
Kapitola XXIV. Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů	145
Druhy výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů	
1. Odpisy	145
2. Zůstatková cena hmotného majetku a nehmotného majetku	146
3. Příspěvky	147
4. Pojistné	147
5. Ochrana životního prostředí	149
6. Nájemné	149
A. Nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí najatého majetku	149
B. Splátky nájemného při vedení jednoduchého účetnictví	152
C. Smlouvy sjednané před 1. lednem 1993	152
D. Postoupení smlouvy	152
E. Postup při změně odpisových skupin u majetku pronajatého formou finančního pronájmu s následnou koupí	153
F. Nájem drobného investičního majetku	153
G. Majetek používaný manžely pro podnikatelskou činnost	154
7. Daně a poplatky	155
A. Daň z příjmů	155
8. Rezervy a opravné položky	156
A. Rezerva na opravu	157
B. Rezerva na pěstební činnost	159
C. Ostatní rezervy	160
D. Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v konkursním a vyrovnacím řízení	160
E. Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994	160

F. Vyšší tvorba opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994	161
G. Podmínky pro uplatnění opravných položek	161
9. Výdaje na sociální podmínky, péči o zdraví	161
10. Výdaje na pracovní cesty	164
11. Škody způsobené živelnou pohromou a neznámým pachatelem	171
12. Požární ochrana, zabezpečení obranyschopnosti	172
13. Výdaje podle zvláštních zákonů	172
14. Cenné papíry	172
15. Pohledávka nabytá postoupením v jednoduchém účetnictví	172
16. Pohledávky v podvojném účetnictví	173
A. 10% odpis neuhrazené pohledávky	173
17. Pozemky a neodpisovaný majetek	175
18. Daň z příjmů zaplacená plátcem	176
19. Silniční daň	176
20. Účetní odpisy a opravná položka	177
21. Podíl na obchodní společnosti nebo družstvu	178
22. Paušální částky hrazené zaměstnanci	179
23. Majetek z restituce	179
24. Odstupné za uvolnění bytu	180
25. Výdaje, které nejsou technickým zhodnocením	180
26. Další daňové výdaje	180
Kapitola XXV. Náhrady cestovních výdajů	182
1. Cestovní náhrady poskytované zaměstnancům a zaměstnavatelům	183
2. Nová koncepce cestovních náhrad	183
3. Zásady zákona o cestovních náhradách	184
4. Rozdíly v přiznávání cestovních náhrad mezi zaměstnanci a podnikateli	186
5. Zákon o cestovních náhradách	188
6. Personální rozsah zákona o cestovních náhradách	188
7. Pravidelné pracoviště	191
8. Rodina zaměstnance	194
9. Poskytování náhrad cestovních výdajů	194
10. Určení konkrétních podmínek pracovní cesty	195
11. Jednotlivé druhy náhrad	196
12. Náhrady při přeložení a při přidělení k výkonu práce	200
13. Náhrady za používání soukromých silničních motorových vozidel při pracovních cestách	202
14. Vzor vnitřní směrnice pro používání služebních silničních vozidel	204
15. Vzor dohody o bezplatném poskytnutí služebního vozidla zaměstnavatelem zaměstnanci	210
16. Výše sazeb náhrad, vyšší a jiné náhrady	212
17. Náhrady při zahraničních pracovních cestách	213
18. Náhrada za cesty k návštěvě rodiny při zahraniční pracovní cestě	214
19. Stravné při zahraničních pracovních cestách	214
20. Kapesné při zahraniční pracovní cestě	218

21. Vyloučení souběhu náhrad poskytovaných v české a cizí měně	219
22. Zahraniční pracovní cesty konané na základě dohod o vzájemné výměně zaměstnanců	220
23. Náhrady při přidělení k výkonu práce v zahraničí	220
24. Společná přechodná a závěrečná ustanovení	220
25. Paušalizace cestovních náhrad	221
26. Objektivnost při nemožnosti prokázat vzniklé výdaje	224
27. Lhůty při poskytování cestovních náhrad	225
28. Čas strávený na pracovní cestě jinak než plněním pracovních úkolů	226
29. Pracovněprávní vztahy	227
30. Zmocnění k vydání nařízení vlády	227
31. Derogační klauzule a účinnost zákona	227
32. Sazby stravného a sazby náhrady za ujetý kilometr	228
Kapitola XXVI. Odpisování majetku	238
1. Hmotný majetek	238
A. Pozemky	239
B. Samostatné movité věci pevně spojené se stavbou	239
C. Základní stádo	242
D. Provozní důlní díla	243
E. Pěstitelské celky trvalých porostů	244
F. Soubor movitých věcí	244
2. Jiný majetek	245
3. Nehmotný majetek	246
A. Zřizovací výdaje	246
4. Zahájení odpisování	247
5. Výše odpisů při částečném využívání majetku	248
6. Katastr nemovitostí	249
7. Drobný investiční majetek	250
8. Opravná položka k úplatně nabytému majetku	251
9. Roční výše odpisů	253
10. Odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu	254
11. Přerušování odpisování	254
12. Evidence odpisů	255
13. Majetek vyloučený z odpisování	255
14. Poplatníci, kteří mohou majetek odpisovat	257
A. Vlastník	257
B. Nájemce souboru movitých a nemovitých věcí	257
C. Nájemce u technického zhodnocení a jiného majetku	258
D. Spoluvlastníci	261
E. Poplatník, který je vázán k rekultivaci	261
F. Poplatník, který nabyl právo užívání	261
G. Původní vlastník	261
15. Vstupní cena majetku	262
A. Vstupní cena a technické zhodnocení provedené v 1. roce odpisování	264
B. Vstupní cena v případě pokračování v odpisování	264

C. Změna vstupní a zůstatkové ceny	264
D. Odpisování kulturních památek	265
E. Vstupní cena hmotného majetku nabytého v rámci restituce	266
F. Vstupní cena při zajištění dodávky elektřiny, tepla a plynu	266
G. Vstupní cena a DPH a jiné daně	267
H. Vstupní cena souboru věcí	267
I. Vstupní cena a úrok z úvěru	267
16. Zůstatková cena	268
17. Zahrnování vstupní a zůstatkové ceny majetku do daňových výdajů	268
18. Pořízení investičního majetku vlastní činností	272
19. Zatřídění majetku do odpisových skupin	272
20. Změny v zatřídění a době odpisování	273
21. Povinnost pokračování v započatém odpisování	274
22. Rovnoměrný a zrychlený způsob odpisování	275
A. Rovnoměrné odpisování	275
B. Zrychlené odpisování	276
23. Další způsoby odpisování	278
A. Odpisování v případě nové registrace k DPH	278
B. Odpisování v případě zrušení registrace k DPH	280
C. Otvírky nových lomů, pískovny, hlinišť, technické rekultivace, dočasné stavby a důlní díla	281
D. Formy, modely a šablony	282
E. Odpisování technického zhodnocení kulturní památky	282
F. Nehmotný majetek	282
G. Přesnost odpisování a zaokrouhlování při těchto dalších způsobech odpisování	282
24. Technické zhodnocení	283
25. Způsoby odpisování majetku před 1. lednem 1993	286
A. Odpisování majetku podle vyhlášky 586/1990 Sb.	286
B. Odpisování zřizovacích nákladů	287
C. Základní prostředky odpisované podle zákona 389/1990 Sb.	287
Kapitola XXVII. Finanční pronájem s následnou koupí majetku	289
1. Odpisování majetku při finančním pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku na straně pronajímatele	289
2. Odpisování při finančním leasingu před 1. lednem 1993	289
3. Odpisování hmotného movitého majetku	289
4. Změna doby odpisování od 1. ledna 1995	290
5. Postoupení smlouvy o finančním pronájmu	290
6. Zrušení smlouvy	291
7. Finanční pronájem s následnou koupí najatého hmotného majetku na straně nájemce	291
A. Odpisování majetku na straně nájemce	291
B. Odpisování souvisejících výdajů nájemcem	292
C. Odpisování technického zhodnocení pronajatého majetku nájemcem	292

D. Postup nájemce při ukončení pronájmu	292
E. Zahrnování nájemného do daňových výdajů	293
F. Akontace	294
G. Poměrná výše nájemného	295
H. Nájemné při předčasném ukončení nájemní smlouvy	296
I. Nájemné při postoupení smlouvy	296
Kapitola XXVIII. Výdaje, které nelze uznat pro daňové účely	297
Druhy výdajů, které nelze uznat pro daňové účely:	
1. Výdaje na nákup investic	297
2. Zvýšení základního jmění, splácení půjček	298
3. Nákup cenných papírů	298
4. Odměny, peněžní plnění, podíly na zisku	298
5. Pokuty a penále	298
6. Přírážky za znečišťování	299
7. Výdaje na osvobozené příjmy	299
8. Výdaje nad stanovené limity	299
9. Zařízení k uspokojování potřeb zaměstnanců	299
10. Fondy	300
11. Vklady a nákupy podílů na obchodních společnostech	300
12. Manka a škody	300
13. Zůstatková cena vyřazeného majetku, technické zhodnocení, výdaje vynaložené nájemcem	302
14. Daně zaplacené za jiného poplatníka	302
15. Daně	302
16. Reprezentace a osobní spotřeba	302
17. Opravné položky	303
18. Úroky	303
19. Pohledávky	303
20. Účtování uvedených výdajů	304
Kapitola XXIX. Kursy devizového trhu	304
1. Poplatník, který je účetní jednotkou	304
2. Denní a pevné kursy	304
3. Poplatník, který není účetní jednotkou	305
4. Přepočet daně z úroků	305
5. Přepočet základu daně pro zvláštní sazbu daně	306
6. Přepočet příjmu pro výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	306
7. Kursové rozdíly a základ daně	306
Kapitola XXX. Zálohy na daň z příjmů	307
1. Zálohové období	307
2. Druhy záloh	307
3. Způsob placení záloh při souběhu příjmů	308
4. Daňová povinnost za část zdaňovacího období	309
5. Ukončení činnosti	309

Kapitola XXXI. Minimální výše daně	309
Kapitola XXXII. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob	309
1. Dodatečné daňové přiznání na daňovou povinnost nižší	310
Mandátní smlouva	311
Smlouva na výkon funkce člena statutárního orgánu	313
Metodický pokyn	314
Věcný rejstřík	317